NN 108/2020 (7.10.2020.), Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu

MINISTARSTVO FINANCIJA

2141

Na temelju članka 99. stavka 2. i članka 100. stavka 1. Zakona o proračunu (»Narodne novine«, br. 87/08, 136/12 i 15/15) ministar financija donosi

PRAVILNIK

O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O PRORAČUNSKOM RAČUNOVODSTVU I RAČUNSKOM PLANU

Članak 1.

U Pravilniku o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (»Narodne novine«, broj 124/14, 115/15, 87/16, 3/18 i 126/19) u članku 7. stavku 2. podstavak 2. briše se, a dosadašnji podstavak 3. postaje podstavak 2.

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. koji glase:

»(3) Proračun i proračunski korisnici mogu voditi analitičko knjigovodstvo kratkotrajne nefinancijske imovine (zaliha materijala, proizvoda i robe) – po vrsti, količini i vrijednosti.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka u djelatnosti zdravstva te u obavljanju vlastite trgovačke i proizvođačke djelatnosti obvezno se vodi analitičko knjigovodstvo kratkotrajne nefinancijske imovine (zaliha materijala, proizvoda i robe) – po vrsti, količini i vrijednosti.«.

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 5. i 6.

U stavku 6. broj »3« zamjenjuje se brojem »5«.

Članak 2.

U članku 10. iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

»(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, račun koji služi kao knjigovodstvena isprava ne mora biti potpisan ako je sastavljen na način koji uređuju porezni propisi te sadržava ime i prezime osobe koja je odgovorna za njegovo izdavanje. Račun za gotovinski promet kod obveznika fiskalizacije može umjesto imena i prezimena osobe koja je odgovorna za njegovo izdavanje sadržavati oznaku operatera (osobe) na naplatnom uređaju.«.

Članak 3.

Iza članka 10. dodaje se novi članak 10.a koji glasi:

»Članak 10.a

(1) Ako proračun i proračunski korisnik ima potraživanja od svoga vjerovnika može vjerovniku dati izjavu da prebija svoje potraživanje s obvezom prema vjerovniku, ako obje tražbine glase na novac ili druge zamjenljive stvari istog roda i iste kakvoće i ako su obje dospjele.

(2) Proračun i proračunski korisnik iz stavka 1. ovoga članka izjavu o prijeboju daje na obrascu Izjava o prijeboju koji je sastavni dio ovoga Pravilnika i daje se kao njegov prilog.

(3) Izjava o prijeboju iz stavka 2. ovoga članka predstavlja vjerodostojnu ispravu za evidentiranje zatvaranja obveza i potraživanja u poslovnim knjigama.

(4) Ako su obje strane u prijeboju proračuni ili proračunski korisnici, dužne su uskladiti međusobna potraživanja i obveze.«

Članak 4.

U članku 14. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

»(3) Popis imovine i obveza obuhvaća i stavke evidentirane u okviru izvanbilančnih zapisa iz članka 85. ovoga Pravilnika.«

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 4. i 5.

Članak 5.

U članku 17. stavku 6. riječi »ostatak imovine nakon odbitka svih obveza« zamjenjuju se riječima »razlika između imovine i obveza«.

Članak 6.

U članku 23. podstavku 4. iza riječi »inventar« dodaju se riječi »i autogume«.

Članak 7.

Članak 27. mijenja se i glasi:

»(1) Skupina računa 04 – Sitni inventar i autogume čine predmeti proizvedene nefinancijske imovine male vrijednosti koji se ne utroše jednokratnom upotrebom u procesu poslovanja.

(2) Sitni inventar i autogume sastoje se od zaliha sitnog inventara i autoguma te sitnog inventara i autoguma u upotrebi.

(3) Sitni inventar i autogume otpisuju se jednokratno stavljanjem u uporabu ili kalkulativno razmjerno trošenju.

(4) Sitni inventar i autogume u upotrebi obvezno se zadržavaju u evidenciji i iskazuju u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja.«

Članak 8.

U članku 33. briše se stavak 2., a dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 2. i 3.

Članak 9.

U članku 34. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

»(4) Ulaganje u vrijednosne papire evidentira se po trošku stjecanja.«

Članak 10.

U članku 35. iza stavka 1. dodaju se stavci 2. i 3. koji glase:

»(2) Ulaganje u dionice i udjele u glavnici evidentira se zaduženjem odgovarajućeg osnovnog računa skupine 53 Izdaci za dionice i udjele u glavnici uz odobrenje računa novčanih sredstava. Istovremeno se zadužuje račun skupine 15 Dionice i udjeli u glavnici uz odobrenje odgovarajućeg osnovnog računa izvora vlasništva za financijsku imovinu iz podskupine 911 Vlastiti izvori.

(3) Ulaganje u dionice evidentira se po trošku stjecanja, a ulaganje u udjele u glavnici u visini udjela u upisanom temeljnom kapitalu.«

Članak 11.

U članku 36. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Skupina računa 16 – Potraživanja za prihode poslovanja sadrži potraživanja: za poreze, za doprinose, za pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, za prihode od imovine, za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade, za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i za povrat po protestiranim jamstvima, za sredstva proračunskih korisnika uplaćena u nadležni proračun i za prihode od HZZO-a na temelju ugovornih obveza, za kazne i upravne mjere te ostale prihode te ispravak vrijednosti potraživanja.«

Članak 12.

U članku 39. stavku 1., podstavku 1. brišu se riječi »unaprijed plaćene«.

Članak 13.

U članku 41. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

»(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka podskupina 236 Obveze za povrat pomoći primljenih unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima obuhvaća obveze koje se u trenutku nastanka priznaju kao obračunati rashod na podskupini 936 Obračunati rashodi za povrat pomoći primljenih unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima.«

Članak 14.

U članku 50. iza stavka 1. dodaju se novi stavci 2. i 3. koji glase:

»(2) Sve transakcije koje su iskazane u stranoj valuti potrebno je evidentirati u valuti izvještavanja po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan:

– nastanka transakcije,

– plaćanja obveze odnosno naplate potraživanja,

– izvještavanja (datum bilance).

(3) Tečajne razlike i učinci primjene valutne klauzule iskazuju se odvojeno od poslovnog događaja uz koji su povezani. Plaćanje obveze odnosno naplata potraživanja evidentira se po tečaju koji je važeći na dan transakcije, a razlika do prethodno iskazanog tečaja iskazuje se kao tečajna razlika odnosno razlika zbog primjene valutne klauzule.«

Dosadašnji stavak 2. koji postaje stavak 4. mijenja se i glasi:

»(4) Realizirana tečajna razlika nastaje kada dođe do promjene u valutnom tečaju između datuma transakcije i datuma podmirenja stavki proizašlih iz transakcije, a evidentira se kao prihod ili rashod.«

Iza dosadašnjeg stavka 2. koji postaje stavak 4. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

»(5) Realizirana razlika zbog primjene valutne klauzule nastaje kada dođe do promjene u valutnom tečaju između datuma transakcije i datuma podmirenja stavki proizašlih iz transakcije kad su obveze odnosno potraživanja iz poslovnih odnosa ugovorene u tečaju valute Republike Hrvatske u odnosu prema drugoj valuti. Realizirana razlika zbog primjene valutne klauzule evidentira se kao prihod ili rashod.

(6) Nerealizirana tečajna razlika i razlika zbog primjene valutne klauzule nastaje kada dođe do promjene u valutnom tečaju između datuma transakcije i datuma bilance. Nerealizirana tečajna razlika i razlika zbog primjene valutne klauzule evidentira se u okviru podskupine 934 Obračunate negativne tečajne razlike i razlike zbog primjene valutne klauzule ili podskupine 964 Obračunati prihodi od imovine. Nerealizirane negativne i pozitivne tečajne razlike i razlike zbog primjene valutne klauzule iskazuju se u neto iznosu po istovrsnim kategorijama.«

Iza dosadašnjeg stavka 3. koji postaje stavak 7. dodaje se stavak 8. koji glasi:

»(8) Diskont za izdane dugoročne vrijednosne papire obračunava se kod izdavanja vrijednosnog papira, a uključuje se u rashode u godinama otplate u skladu s diskontnom stopom izdanja. Diskont se evidentira zaduženjem računa aktivnog vremenskog razgraničenja u okviru skupine 19 Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja) uz odobrenje primitka od izdanih vrijednosnih papira u okviru skupine 82 Primici od izdanih vrijednosnih papira za iznos za koji je umanjena uplata.«

Članak 15.

U članku 52. stavku 4. iza riječi »drugim proračunima« dodaju se riječi »i izvanproračunskim korisnicima«, a iza riječi »općinskim proračunima« dodaju se riječi »te njihovim izvanproračunskim korisnicima«.

Iza stavka 4. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

»(5) Dane pomoći unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima evidentiraju se u okviru odjeljka 3635, povrat pomoći primljenih unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima u okviru odjeljka 3636, a pomoći proračunskim korisnicima po protestiranim jamstvima u okviru odjeljka 3663.«

Dosadašnji stavci 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12. i 13. postaju stavci 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. i 14.

U dosadašnjem stavku 6. koji postaje stavak 7. broj »5« zamjenjuje se brojem »6«.

U dosadašnjem stavku 7. koji postaje stavak 8. broj »5« zamjenjuje se brojem »6«.

U dosadašnjem stavku 8. koji postaje stavak 9. broj »7« zamjenjuje se brojem »8«.

U dosadašnjem stavku 13. koji postaje stavak 14. broj »12« zamjenjuje se brojem »13«.

Članak 16.

U članku 54. stavku 4. iza riječi »godina« briše se veznik »i« te se dodaje zarez, a iza riječi »dužnikom« dodaju se riječi »i plaćanja po protestiranim jamstvima«.

Iza stavka 6. dodaje se stavak 7. koji glasi:

»(7) Podskupinu 385 Izvanredni rashodi u skladu s člankom 56. Zakona o proračunu koriste proračuni isključivo za planiranje nepredvidivih rashoda do visine proračunske pričuve i ne koristi se u računovodstvenim evidencijama. Proračunski i izvanproračunski korisnici ovu podskupinu ne koriste prilikom sastavljanja financijskih planova. Kada se tijekom godine ti rashodi realiziraju, evidentiraju se na teret računa stvarnih rashoda kojima prema vrsti pripadaju.«

Članak 17.

U članku 62. stavku 4. iza riječi »kredite i zajmove« dodaju se riječi »te izdane vrijednosne papire«.

Članak 18.

U članku 63. podstavku 6. iza riječi »usluga« briše se veznik »i« te se dodaje zarez, a iza riječi »donacija« dodaju se riječi »i povrati po protestiranim jamstvima«.

Članak 19.

U članku 64. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Povrati poreza na dohodak i poreza na dobit prema godišnjoj prijavi odnosno povrati poreza na dodanu vrijednost umanjuju iskazane prihode na skupini računa 61 zaduženjem osnovnog računa 61171 Povrat poreza i prireza na dohodak po godišnjoj prijavi, 61251 Povrat poreza na dobit po godišnjoj prijavi odnosno 61415 Povrat poreza na dodanu vrijednost.«

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»(3) Iznimno, ako su povrati poreza na kraju obračunskog razdoblja veći od uplata poreza iskazanih na osnovnim računima u skupini 61, razlika se analitički iskazuje na računu ostalih nespomenutih rashoda u skupini 32.«

Članak 20.

U članku 66. iza riječi »usluga« veznik »i« zamjenjuje se zarezom, a iza riječi »donacija« dodaju se riječi »i povrati po protestiranim jamstvima«.

Članak 21.

U članku 67. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Skupina računa 63 – Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna obuhvaća tekuće i kapitalne prijenose koje proračuni, proračunski i izvanproračunski korisnici dobiju od inozemnih vlada, međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, iz proračuna, od izvanproračunskih korisnika, pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije, pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan, pomoći unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima, pomoći temeljem prijenosa EU sredstava te prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna.«

Stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) U podskupini 633 evidentiraju se i pomoći koje izvanproračunski korisnici državnog proračuna i izvanproračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave primaju od nadležnog proračuna sukladno posebnim propisima.«

Stavci 3. i 4. brišu se, a dosadašnji stavci 5., 6. i 7. postaju stavci 3., 4. i 5.

Članak 22.

U članku 68. stavku 2. iza riječi »zatezne kamate« briše se zarez i dodaje se veznik »te«, a iza riječi »zajmove« brišu se riječi »te za dane zajmove po protestiranim jamstvima«.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

»(5) Premija na izdane dugoročne vrijednosne papire obračunava se kod izdavanja vrijednosnog papira, a uključuje se linearno u prihode u godinama otplate u skladu sa stopom premije izdanja. Premija se evidentira zaduženjem računa novčanih sredstava uz odobrenje računa pasivnih vremenskih razgraničenja u okviru skupine 29 Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja).«

Članak 23.

U članku 70. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Skupina računa 66 – Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima sadrži prihode koje proračunski korisnici ostvare obavljanjem poslova na tržištu i u tržišnim uvjetima, a koji se ne financiraju iz proračuna te prihode od donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna i povrat donacija po protestiranim jamstvima.«

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

»(3) U okviru podskupine 663 Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna i povrat donacija po protestiranim jamstvima evidentiraju se i povrati danih donacija te kapitalnih pomoći po protestiranim jamstvima.«

Članak 24.

U članku 71. stavci 2. i 3. mijenjaju se i glase:

»(2) Kada se prihodi proračunskih korisnika uplaćuju izravno na račun nadležnog proračuna, uplaćena sredstva proračunski korisnici evidentiraju na odgovarajućem računu prihoda odnosno obveza uz zaduživanje osnovnog računa 16721 Potraživanja proračunskih korisnika za sredstva uplaćena u nadležni proračun. Nadležni proračun dužan je mjesečno dostaviti proračunskim korisnicima nalog za knjiženje u roku od 5 dana po isteku mjeseca u kojem su sredstva uplaćena na račun nadležnog proračuna.«

(3) Nadležni proračun koji u svojoj glavnoj knjizi vodi prihode i primitke proračunskih korisnika (namjenske i vlastite) te rashode i izdatke koji se financiraju iz istih, u svojim nekonsolidiranim financijskim izvještajima ne iskazuje navedene prihode i primitke te rashode i izdatke proračunskih korisnika.«

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

»(4) Nepotrošeni iznos prihoda i primitaka te uplaćena sredstva evidentirana na računima: obveze za primljene predujmove, depoziti, primljene jamčevine i ostale nespomenute obveze proračunskih korisnika koji posluju putem jedinstvenog računa proračuna, nadležni proračun iskazuje u svojim nekonsolidiranim financijskim izvještajima na osnovnom računu 23956 Obveze proračuna za naplaćena sredstva proračunskog korisnika.«

Članak 25.

U članku 77. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Izdavanje dugoročnih vrijednosnih papira i kratkoročnih čije dospijeće prelazi u sljedeću godinu evidentira se odobrenjem računa primitaka od izdanih vrijednosnih papira u skupini 82 i zaduženjem novčanih sredstava te se odobrava račun obveza za vrijednosne papire u skupini 25 i zadužuje račun ispravka izvora vlasništva u skupini 91. Kod prodaje uz diskont razlika do nominalne vrijednosti evidentira se zaduženjem računa 19111 Rashodi budućih razdoblja uz odobrenje računa primitaka od izdanih vrijednosnih papira u skupini 82, a kod prodaje uz premiju razlika do nominalne vrijednosti evidentira se odobrenjem računa 29221 Odgođeno priznavanje prihoda uz umanjenje računa primitaka od izdanih vrijednosnih papira u skupini 82.«

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

»(2) Izdavanje kratkoročnih vrijednosnih papira koji se vraćaju u istoj godini evidentira se preko odgovarajućeg računa skupine 25 i odobrenjem računa novčanih sredstava.«

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3., iza kojega se dodaju stavci 4. i 5. koji glase:

»(4) Prodaja vrijednosnih papira iz portfelja evidentira se odobrenjem računa primitaka od prodaje vrijednosnih papira iz portfelja u skupini 85 i zaduženjem računa novčanih sredstava. Istovremeno se odobrava odgovarajući račun vrijednosnih papira u skupini 14 i zadužuje odgovarajući račun vlastitih izvora u skupini 91.

(5) Razlika između prodajne i nabavne vrijednosti kod prodaje dionica i udjela u glavnici i vrijednosnih papira iz portfelja evidentira se kao prihod na osnovnom računu 64199 Ostali prihodi od financijske imovine odnosno kao rashod na osnovnom računu 34349 Ostali nespomenuti financijski rashodi.«

Članak 26.

U članku 79. iza podstavka 2. »92 Rezultat poslovanja« dodaje se novi podstavak »93 Obračunate rashode poslovanja«.

Članak 27.

U članku 80. u stavku 2. umjesto riječi »u skupini 91« dodaju se riječi »razreda 9«.

Dosadašnji stavci 4. i 5. brišu se i dodaju novi stavci 4., 5., 6., 7., 8. i 9. koji glase:

»(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, isknjiženje i prijenos imovine koja nema sadašnju vrijednost ne evidentira se preko podskupine 915, nego samo na računima nabavne vrijednosti i ispravka vrijednosti te imovine.

(5) Promjene u vrijednosti (revalorizacija) odnose se na promjene u kvaliteti, a najčešće su rezultat inflacije ili promjena u tržišnoj vrijednosti imovine odnosno obveza. Druge promjene u vrijednosti imovine nastaju zbog:

– tehnološkog zastarijevanja ili

– oštećenja imovine.

(6) Promjene u obujmu najčešće su rezultat početka priznavanja odnosno prestanka priznavanja imovine i drugih promjena u količini već priznate imovine zbog:

– izvanrednih događaja (kao što su potresi, poplave, požari, krađe i slično),

– potpunog uništenja imovine kad se ta imovina ne može prodati, pokloniti ili prodati kao otpad,

– utvrđivanja manjkova imovine osim manjkova za koje se terete zaposlenici, odnosno manjkova na teret odgovornih osoba,

– gubitka prava vlasništva nad imovinom,

– otpisa imovine u pripremi zbog trajno obustavljene izgradnje odnosno prije puštanja u pogon,

– otpisa potraživanja i/ili obveza zbog zastare ili stečaja dužnika i/ili vjerovnika,

– utvrđivanja viškova uslijed prepoznavanja do tada neotkrivene imovine ili prirodnog prirasta,

– prijenosa nefinancijske imovine između proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

(7) Otpis potraživanja za koja naplata nije moguća zbog zastare ili brisanja iz sudskog registra provodi se na teret obračunatih prihoda, a u korist potraživanja. Kod korisnika koji su obveznici PDV-a, iznos PDV-a sadržan u potraživanju otpisuje se na teret osnovnog računa 32999 Ostali nespomenuti rashodi poslovanja.

(8) Iznimno od stavka 7. ovoga članka otpis potraživanja za koje je prethodno proveden ispravak vrijednosti ne provodi se preko podskupine 915.